

15. Jan. 1845

FAKTA

Dato:

15. Jan. 1845

Sidetal:

Dagbog D, side 4-5

Dagbogens placering:

Den Hirschsprungeske Samling

Trykt udgave:

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af
et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og
kærlighed, København 2018, s. 246-
248

TRANSSKRIFTION

15 Januar 1845

Nordisk Høitid. Ruus. Radering

I Mandags 13 Jan holdt Studentereforeningen her den store nordisk Høitid, som efter Opfordring fra Kristiania paa samme Tid feiredes der, i Upsala og Lund. Skovgaard, Frølich og jeg havde paataget os at decorere Salen paa Skydebanen med Billeder af de nordiske Guder,¹ som, med Undtagelse af Loke, alle componeredes af Frølich. Loke udførte Skovgaard efter sin egen Idee om ham. Det var et lystigt Arbeide; vi begyndte i Thorsdags Kl. 11, og vare færdige Søndag Aften Kl 12 med 11 store Kartoner. Guderne vare i overnaturlig Størrelse, alle siddende. Frølich gjorde gjerne Udkastet og udførte Hovederne, og naar han da havde arbeidet sig træet, tog en 5• anden fat, under Sang og Lystighed gik det muntert fra Haanden. Vi modtog Indbydelse til at bivaane Festen, hvor vi da alle kom og havde en fornøielig Aften. Paa Hjemveien anstillede jeg mulige Forsøg langs Fliserne, som jeg havde ganske for mig selv Kl 2½ om Natten, for at komme til Klarhed, om jeg var ganske ædru; desværre, der yttrede sig visse Symptomer, som lod befrygte: at jeg ikke mere har Lov at prale med: at jeg aldrig har været drukken. Dog levet jeg angaaende dette Punct endnu bestandig i Uvished, indtil jeg faaer fat paa Nordmanden Blom, med hvem jeg fulgtes et godt Stykke af Veien; han maa dog vel vide det! – Gid man vilde forlange mine Billeder i Almindelighed med lignende Hurtighed udførte, de skulde da blive bedre, end de sædvanlig ere. Da Vinteren stadig opvarter os med Taage og Mørke, sysler jeg i denne Tid meget med Raderinger.² Dette er en Green af Kunsten, hvor jeg gjerne vilde erhverve mig nogen Sikkerhed, hvad kun Erfaring kan give. Jeg dækker og ætser nu selv mine Plader og anskaffer alle Slags Redskaber dertil, gjør mig endog til at en Methode, som jeg selv har udfundet, men som vist de Gamle have brugt, for at faae flere Toner uden at have nødig at dække, hvilket er mange Steder ubeqvemt, fordi man ikke kan skaane enkelte Qviste og Blade o s v, som man netop vilde have stærke. Jeg gaaer nemlig saaledes tilværks, at jeg raderer det først, som jeg vil have kraftigst, og lægger da strax Pladen i Ætsevandet, inden den er færdig, tages den derpaa efter et vist Tidsmaal op, og raderer videre den fjernere Tone, hvorved jeg da med Lethed kan gaae ind mellem alle Forgrundsgjenstande, og saaledes fremdeles indtil Luften, der kommer tilsidst, og altsaa faaer den allerletteste Ættsning. Det lader sig meget godt gjøre, kun maa man være ganske paa det Rene med: hvordan man vil have Virkningen, man maa have en ordentlig Tegning eller paa det klareste kunne beregne Virkningen. Det morer mig, da Radeernaalen er et saa delicat Materiale og Ættsning i og for sig en høist interessant Proces. Jeg vilde gjerne samle til et lille Hefte af slige Blade. –

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

¹ Udsmykningen, som altså blev til i samarbejde mellem de tre venner Lorenz Frølich, P.C. Skovgaard og Lundbye, dannede senere grundlag for en serie litografier (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. C 34-37). Lundbyes andel i såvel udsmykningen som litografierne var at komponere de ornamentale indramninger i oldnordisk stil.

² Det drejer sig om raderingerne Allé ved Vallø (også kaldet Allé ved Billedborg) og Ved Himlingøje (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. A 8-9). De to raderinger var baseret på tegninger, som Lundbye havde udført på sin juleferie på Vallø, Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 1318 og 1324.

4
 Jj mig hørdt med Dig ved disse enige Klager, der jo vistnok er
 Klager over Tilværelsen. O, giv da en Forandring i vorb Trivsel,
 send den Aand, der kan løfte vore Tanker og give vore Klædning
 Landheds og Overbevisningens stærke Præg, lad Jjn fædrenes Tunge
 slaae! — eller, skal det netop saa være, at Jj skal leve af fattig og
 friske mig i mine Fortællinger, som de ere, da giv mig dog Pløide for
 det gode i dem, giv mig Bænk og Venne, at Jj ved Arbeid maai blive
 istand til at bekæmpe det Aidslaarke, det Pleumende idem. — Det er
 vel alt eet — her mangfoldige Gange har Jj ikke foresat mig det gode,
 kommer det ikke af sigt, da kommer det ikke.

seuue samme Aften

Jel om mesteg Jj Indlydelse til Vallo, som vel! er der Plads til mig paa
 Dagordenen, da følger Jj smukke Læring Færdigt derved. Min Penge, inden Mit
 inden sigt, inden Læse — her med Aandsdræt — en Sidelig Julegæst!!! —
 Reiser til Vallo

Nylens aften 1844.

Efter et meget behageligt Ophold paa Velle hos Cancelliraad Steenbergs, er Jj idag
 sendt tilbage til Byen. Jj skibbende derved en del Lands Læse og etfuldt Be-
 kjendtskab med en meget elskovslyk Hørdet Stenstøp, som i Aften har vort
 min Jyst. Nu kommer det nye Aar; det begynder med indulst Aale, Gud
 velkomne mig med Kraft og Lygt, at det maai blive bedre end det sidste. —
 Nordiske Pleum. Reiser. Redering.

15 januar 1845

I Mandags 13 Jan holdt Studenterforeningens her den store nord. ok. Mødet,
 som efter Opfordring fra Kristiania paa samme Tid foretoges der, i Upsala og
 den nord. Skolegaard. Færdigt og Jj her paataget at de senere Læse paa
 Skolegaard med Billeder af de nordiske Jule, som med Understøtelse af
 Læse, alle komponerede af Færdigt. Læse indferte Skolegaard efter sin egen
 Læse om hæv. Det var et lystigt Arbeid; vi begynde i Thursdag Kl.
 11, og vare færdige Søndag Aften Kl 12 med 11 store Kartoner. Gudene
 vare i naturligt Stille alle siddende. Færdigt gjorde gjennem Nøkket
 og indferte Pleum. og naar her de haardt arbeidet sig trødt, tog en

anden part, under Læng og Lygtighed gik det ommeget for blaend. Vi
møttis i Antiquarierne til at biseene Fester, naar vi de alle hem og haude
en feruellig Aften. Der Nymmeren anstillede vi alle muelige Fering laugs
Thermer, som vi haude gærskte for mig eode til de om Skatten, for at
hemme til Klæskud, om vi var ganske alene; derover, der gthede sig isen
Sjampfomer, som led befrigt: at vi ikke nuu har Lov at prede med: at vi
aldrig har lavet drækket. Der leue vi angaaende alle Tindt endrin bester
sig: Mærked, indtil vi faue fat paa Nordmanter Plom, end haue
vi fulgte et godt Stykke af Vind; haue maer der ved side det! - Gud
man vilde forlange mine Billeder i Almindelighed end lignen-
de Kærlighed indferte, so skulde de blive bedre, end de seluanlig see.
De Vinteren stadig opvænder os med Tæge og Mørke, og det vi: derme
Fid meget med Paderinger. Dette er en Jern af Kærsten, haue vi gjerue
vilde erhaue mig nogen Sækerhed, haue dem Erfaring haue gaae. Vi
Sæker og stæue nu selo mine Plader og anskaffer alle Slags Ud-
skæder Sæker, og vi mig endog til af en Mærked, som vi selo haue
indfundet, men som vist de gamle haue brøgt, for at faue flere
Toner inden at haue stødigt at Sæker, brøkt en mange. Her indbrøgt,
fordi man ikke haue skæue enkelt Fæst og Plader osv, som man
netop vilde haue stærke. Vi gæue nemlig saaledes tilbede, at vi
raader det først, som vi vil haue kraftigt, og lægger da strax Plader
i Altesandst, indem den er færdig, tager den derpaa efter et vist Tid
maal op, og raader indem den fjernere Toner, haue end vi da end
Lethed kan gæue ind mellem alle Forgrunds gjenstande, og saaledes fremde-
les indtil Luften, der kommer til sig, og altsaa faue den aller letteste
Ottening. Det laer sig meget godt gjerue, haue nuu man haue gær-
ske paa det Jern med. Haude man vil haue Virkningene, man
man haue en indentlig Tegning eller paa det Mærkede haue
haue Virkningene. Det mener mig, de Padermaale er et saer-
velicat Materiale og Ottening i og for sig en hist interessant
Proces. Vi vilde gjerue saude til et lille Kæft af slige Plader.